

СЕКЦІЯ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»

УДК 336.14

Чередниченко Н.О.¹, Горбачова Є.А.²

¹ старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр.ФЕУ–119 НУ «Запорізька політехніка»

ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Забезпечення фінансової інклюзії країни (доступності фінансових послуг для населення, у першу чергу, за рахунок поширення інформаційних технологій) формує нові можливості для економіки та держави в цілому, адже стимулює економічне зростання шляхом розширення можливостей залучення заощаджень фізичних осіб та інвестування цих коштів у розвиток економіки, підвищує рівень добробуту населення шляхом розвитку у людей підприємницьких здібностей, спроможності розсудливо планувати особисті фінансові рішення, у т. ч. складання власного бюджету, контролю фінансових рахунків, заощаджень, кредитів, власного боргу тощо.

Наразі 44 країни світу схвалили стратегію фінансової грамотності, а у 27 країнах цей документ перебуває на етапі розробки. Прискорене забезпечення фінансової інклюзії визначено також однією зі стратегічних цілей НБУ.

Аналіз використання кредитних коштів міжнародних фінансових організацій(далі – МФО) показав, що на сьогодні у трьох найбільших партнерів України з числа МФО є доступними для України, але не використаними великі за обсягами суми кредитів, які можна порівняти з розміром нової програми співпраці з МВФ, переговори щодо якої веде Уряд України (обсяг кредитів МБРР, ЄБРР, ЄІБ, що не використовуються, становить біля 6,8 млрд. дол.). В умовах загострення зовнішніх ризиків у 2019 р., пов'язаних із можливим посиленням військової агресії проти України, торговельними війнами, уповільненням світової економіки, послабленням інтересу інвесторів до країн, що розвиваються та впливом капіталу з цих країн, особливого значення набуває завдання визначення чинників вразливості фінансової системи.

На сьогоднішній день можливо використовувати такі методи державної фінансової політики, які здатні сприяти усуненню соціальних диспропорцій в суспільстві та необхідні для цього інструменти і важелі:

— податкове регулювання доходів фізичних осіб (податкові пільги для певних категорій громадян і різних податкових відрахувань за певних умов, введення помірно прогресивної шкали оподаткування);

— фінансування грошових виплат громадянам, які гарантовані державою (допомога, стипендії, пенсії, матеріальна допомога та ін.);

— фінансування пільг при оплаті або отриманні товарів і послуг (включаючи комунальні) таким категоріям громадян, як особи з інвалідністю; сім'ї, що мають дітей з інвалідністю; багатодітні сім'ї; сім'ї, що втратили годувальника, малозабезпеченим пенсіонерам та ін.;

— фінансове регулювання ринку житла з боку держави (надання органами влади державних гарантій за банківськими іпотечними кредитами, будівництво соціального житла на засадах державно-приватного партнерства та ін.);

— фінансове стимулювання підприємств/організацій до соціального партнерства, створення нових робочих місць з метою зниження рівня безробіття;

— бюджетне фінансування цільових програм соціального спрямування, зокрема у сфері освіти, охорони здоров'я, культури та ін.;

— фінансове стимулювання відтворення населення;

— фінансове забезпечення та регулювання державних соціальних гарантій (мінімального розміру оплати праці, доходів громадян, пенсійного забезпечення, соціальної допомоги та ін.);

— адресне надання соціальних послуг.

В останньому кварталі 2019 р. спостерігалось збільшення розміру активів банків державного сектору за рахунок зростання обсягу грошових коштів та їх еквівалентів (на 63%, або на 31,5 млрд. грн), коштів в НБУ (в 2,1 раза, або на 27,0 млрд. грн) та міжбанківських кредитів (на 41%, або на 25,1 млрд. грн). Прогноз інфляції підвищено з 5,6% до 11,6%

Кабінет міністрів України оприлюднив оновлений макроекономічний прогноз, в якому підвищив прогноз інфляції в 2020 році з затверджених раніше 5,6% до 11,6%.

Основними недоліками економічної та фінансової політики України є повільність проведення економічних реформ, відсутність результатів внутрішніх соціально-економічних трансформацій, високий рівень корупції. За багатьма макроекономічними показниками Україна стоїть сьогодні набагато нижче того рівня, який потрібен для дотримання критеріїв членства в ЄС та партнерства

Крім того, невирішеною проблемою фінансової сфери залишається високий рівень бюджетного дефіциту та державного боргу.

Важливим завданням фінансової політики держави є створення фінансового ринку, що буде основним механізмом перетворення нагромаджень в інвестиції, перерозподілу капіталу та забезпечення прозорості фінансових потоків.

Трансформаційні процеси у фінансовій політиці України почалися з прийняття євроінтеграційного курсу в економічній політиці загалом [5].

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Качула С.В. Трансформація механізму реалізації державної фінансової політики соціального розвитку в Україні Економічна наука. 2019 . С.72-74

2. Національний Інститут Стратегічних Досліджень. Режим доступу : <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/ekonomika> (дата звернення: 03.04.2020)

3. Власність Секретаріату Кабінету Міністрів України. Проект реалізовано Фондом Східна Європа та Державним агентством з питань електронного урядування України у межах програми міжнародної технічної допомоги "Електронне врядування за для підзвітності влади та участі громади" (EGAP) , за фінансової підтримки Швейцарської агенції розвитку та співробітництва. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 03.04.2020)

4. Портал «РБК-Украина». Режим доступу: <https://www.rbc.ua/rus/news> (дата звернення: 03.04.2020)

5. Курило О.В. Фінансова політика України в умовах євроінтеграційних процесів. Економіка і суспільство. 2018. С. 1086-1087